

Enklare att överblicka riktade statsbidrag – Statskontorets förslag till en samlad informationsportal (Statskontoret 2024:9)

Remiss från Finansdepartementet
Remisstid den 13 december 2024

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

Regeringen har gett Statskontoret i uppdrag att analysera förutsättningarna för att samla information om aktuella riktade statsbidrag till kommuner och regioner i en digital informationsportal hos en statlig myndighet. Regeringens syfte med att skapa en samlad informationsportal om riktade statsbidrag till kommuner och regioner är dels att minska kommuners, regioners och enskilda utförares administrativa kostnader för att hantera riktade statsbidrag och dels för att de riktade statsbidragen ska nå de mottagare som regeringen har avsett.

Statskontorets förslag har remitterats till bland annat Stockholms stad för yttrande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret ställer sig positiv till ett tillskapande av en informationsportal men vill se förändringar i finansiering och utformning samt att man vill lyfta de grundläggande problemen med riktade statsbidrag på bekostnad av generella bidrag.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Att göra det lättare för kommunsektorn att ta del av statliga bidrag är välkommet, och staden anser att utredningen lämnar förslag som kommer att underlätta detta. Vi stödjer idén av ett tillskapande av en portal där information om aktuella bidrag finns att tillgå. Dessa bör också inkludera aktuella EU-bidrag, och det bör övervägas om en

samlad ansöknings- och rapporteringsfunktion också kan komplettera informationsportalen. Det i betänkandet föreslagna arbetet bör inte belasta bidragen, och därmed av medel avsedda för kommunernas arbete, utan kostnaden bör bäras av myndighetsanslaget.

Stockholms stad vill också ge stöd till Statskontorets resonemang om de grundläggande problemen med riktade statsbidrag och att dessa kommer kvarstå trots portalen. Arbete med att minska antalet riktade statsbidrag och öka de generella statsbidragen behöver fortgå.

Stockholm den 27 november 2024

Karin Wanngård

Bilaga

Remiss - Enklare att överblicka riktade statsbidrag – Statskontorets förslag till en samlad informationsportal (Statskontoret 2024:9), dnr KS 2024/994-1.1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

Statskontoret har haft i uppdrag att analysera förutsättningarna för att samla information om aktuella riktade statsbidrag till kommuner och regioner i en digital informationsportal hos en statlig myndighet. Regeringens syfte med att skapa en samlad informationsportal om riktade statsbidrag till kommuner och regioner är dels att minska kommuners, regioners och enskilda utförarens administrativa kostnader för att hantera riktade statsbidrag och dels för att de riktade statsbidragen ska nå de mottagare som regeringen har avsett.

Statskontoret bedömer att det finns goda förutsättningar för att etablera en portal som samlar information om riktade statsbidrag till kommuner och regioner. Dessa har behov av en sådan portal för att få en överblick över bidragen, vilket skulle underlätta både för dem och för regeringens styrning. En tidigare utredning har visat att kommuner och regioner ofta har svårt att hitta och bevaka bidrag, vilket kan leda till att de missar viktiga ansökningar.

Portalens främsta fördelar skulle vara att ge en samlad överblick över bidrag, vilket ökar möjligheterna för kommuner och regioner att ansöka om dem. Även om portalen inte minskar administrativa kostnader, skulle den kunna göra hanteringen mer effektiv. Dessutom kan portalen öka kännedom om bidrag och förbättra regeringens genomslag i politiken.

Statskontoret påpekar att grundläggande problem med riktade statsbidrag kvarstår, såsom administrativa kostnader och att mindre kommuner har svårare att ta del av bidrag. En portal kan lösa vissa av dessa problem, men regeringen måste fortsatt ta hänsyn till tidigare förslag om förbättringar av styrningen.

Kostnaden för att utveckla portalen beräknas till 4 miljoner kronor, med årliga driftskostnader på cirka 2,6 miljoner kronor. Det föreslås att finansieringen sker genom omfördelning av medel inom befintliga statsbidrag. En sådan portal skulle kunna utvecklas inom ett år och stötta myndigheternas digitalisering. Statskontoret föreslår att Skolverket ska ha huvudansvaret för portalen, inklusive teknisk drift och samverkan med andra myndigheter som administrerar bidrag.

Portalens innehåll och utformning

Alla riktade statsbidrag behöver vara med i en portal för att den ska vara användbar för kommuner och regioner. Att bara inkludera vissa bidrag skulle inte möta kommuners och regioners behov av att ha en samlad överblick över bidragen.

Informationen om de riktade statsbidragen i portalen behöver vara kortfattad och strukturerad på ett likartat sätt, samt vara presenterad på ett sådant sätt att kommuner och regioner kan göra en första bedömning om de kan ansöka om ett visst bidrag eller inte.

Portalen behöver innehålla ett antal nyckelfunktioner som gör att den är användarvänlig. Det handlar bland annat om filtreringsfunktioner, en sökfunktion och en kalenderfunktion.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 28 oktober 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ställer sig positiv till en samlad informationsportal för riktade statsbidrag och ser att den vid rätt utformning skulle vara till god hjälp för kommunsektorn att bevaka de riktade statsbidragen. Stadsledningskontoret håller med om, och understryker, de grundläggande problemen med riktade statsbidrag som beskrivs av Statskontoret och att dessa kommer kvarstå trots portalen. Arbete med att minska antalet riktade statsbidrag och öka de generella statsbidragen behöver fortgå.

Stadsledningskontoret vill betona vikten av informationsportalen måste omfatta samtliga riktade statsbidrag, då detta är en förutsättning för att den ska vara användbar för kommunsektorn. Det är även viktigt att alla myndigheter uppdaterar informationen om aktuella statsbidrag i portalen, samt att detta görs i rimlig tid. Det borde leda till att kommunsektorns planeringsförutsättningar förbättras och det ökar också möjligheten för att regeringens satsningar får genomslag.

Stadsledningskontoret konstaterar att standardisering av statsbidragen skulle underlätta både för mottagare av riktade statsbidrag men även för utformningen av informationsportalen.

Stadsledningskontoret menar att de utmaningar som beskrivs i rapporten avseende riktade statsbidrag även gäller för EU-bidrag. Det vore därför positivt om informationsportalen också skulle innehålla EU-bidragen för kommunsektorn. Nyttan med informationsportalen skulle bli större och finansieringen via EU-bidrag skulle öka.

Stadsledningskontoret anser att förslagen utformning och innehåll i portalen bör ge goda förutsättningar för att den blir användbar och kan ersätta dagens kontroll av aktuella statsbidrag. Det är viktigt att åtkomsten till informationsportalen är god och att behörighet inte begränsas till ett fåtal användare per organisation. Särskilt viktigt är detta för större kommuner och regioner där många medarbetare är i behov av åtkomst till informationsportalen.

Det är centralt att innehållet i portalen struktureras på ett bra sätt och att det är tydligt med kontaktvägar vid eventuella frågor om de olika statsbidragen.

Filtreringsfunktionen kommer vara viktig och bör prioriteras och göras flexibel.

Information om vilka statsbidrag som saknar återrapporteringskrav bör framgå i portalen. I de fall statsbidragen är ett investeringsbidrag bör det också vara tydligt och sökbart i portalen. Kommunsektorn bör ges möjlighet att delta i arbetet med att utforma och utveckla portalen. Användarvänlighet och funktionalitet är viktigt, för att få ut bästa möjliga nytta.

Statskontoret beskriver en tänkbar vidareutveckling av portalen till ett system som samlar all hantering av de riktade statsbidragen och som innefattar även ansöknings- och återrapporteringsförfarandet. Stadsledningskonterat ser att detta ytterligare skulle underlätta för kommunsektorn och genom standardisering skulle administrationen minskas. Samtidigt innebär det troligen betydande systemutveckling och tidsåtgång varför en informationsportal i ett första steg bör prioriteras.

Kostnaden för att utveckla och införa en samlad informationsportal anges uppgå till fyra miljoner kronor och förvaltning av portalen kommer att uppgå till cirka 2,6 miljoner årligen. Kostnaderna bedöms som rimliga i sammanhanget, men finansieringen bör inte göras genom omfördelning från de riktade statsbidragen. Det skulle innebära att kostnad för informationsportal indirekt finansieras av kommunsektorn vilket stadsledningskontoret inte anser skäligt utan det bör finansieras genom den övriga statsbudgeten.